

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

Румунија је 1993. године потписала Споразум о придруживању (Европски споразум или Europe Agreement) са ЕУ. Године 1995. је поднела кандидатуру за чланство у ЕУ. Првог јануара 2007. године Румунија је постала чланица ЕУ (или, за пар недеља се навршава 6 година од када је Румунија постала чланица ЕУ и две деценије од када је отпочела придруживање ЕУ). У том периоду (1993-2012.) Румунија није напредовала у већини економских и друштвених показатеља, напротив. Следећа табела показује пад броја становника од око два милиона у "европском" периоду Румуније од 1993-2011. године.

Пад броја становника Румуније у периоду 1993-2011. године ;

[1]

Година

У милионима

1993.

23

2011.

21

Да се не ради само о емиграцији становништва у западну Европу, показују и подаци о просечном животном веку мушкарца у Румунији. Тачније, здравствена заштита и услови живота Румуна су очигледно такође погоршани (иако би било логично да се продужава животни век јер медицина напредује) у периоду 1993-2012. Животни век је у 1993. години износио 71, а у 2012. години (након скоро 6 година чланства) је опао у односу на

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

1993. [\[2\]](#)

Такозвани европски пут Румуније је донео и раст спољног дуга након потписивања Споразума о придруживању. Тачније, од 1993. до 2005. спољни дуг ове државе је порастао за неколико пута. Године 1993. спољни дуг је износио само четири милијарде долара, а две године пре уласка у ЕУ дуг је (2005. године) достигао скоро 10 пута већу суму од око 35 милијарди долара.

Раст спољног дуга Румуније у милијардама долара након потписивања Споразума о стабилизацији и добијања кандидатуре за ЕУ и почетка преговора о чланству, у периоду 1993-2005.

Година

У милијардама долара

1993

4

2005.

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

35

Спољни дуг Румуније је наставио да расте и након ступања ове земље у ЕУ. Тачније, уочи ступања у ЕУ, 31. децембра 2006. године је износио 42 милијарде долара. Пет година касније (у децембру 2011) спољни дуг Румуније достигао је 3 пута већу суму, од 127 милијарди долара.

Раст спољног дуга Румуније у милијардама долара пре и после уласка у ЕУ у периоду 2006-2011.

Година

У милијардама долара

2006

42

2011.

127

Након уласка Румуније у ЕУ порастао је и спољнотрговински дефицит ове земље. Укидање царина у трговини са ЕУ је довело у неповољан положај румунску привреду. Последица је велико повећање спољнотрговинског дефицита.

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

Раст спољнотрговинског дефицита Румуније у америчким доларима пре и после уласка у ЕУ

Година

У милијардама долара

2004.

5

2011.

11

Након уласка Румуније у ЕУ порастао је и буџетски дефицит ове државе. Тачније, огромни издаци за отплату спољног дуга директно су се одразили и на буџетски дефицит .

Раст буџетског дефицита Румуније у америчким доларима пре и после уласка у ЕУ

Година

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

У милијардама долара

2004.

1

2011.

8

Раст буџетског дефицита (изазван, пре свега, отплатом огромног спољног дуга) неминовно је довео и до повећања ПДВ од око 5% (са 19% на 24%) у 2010.години. Затим и до повећања цена и пада куповне моћи (процењује се да је у том периоду куповна моћ Румуна опала за око 30%). [\[3\]](#) У Румунији су у јануару 2012. године избили и велики вишедневни потести због ускраћивања права из здравственог осигурања и лоших социјалних услова.

У том (суморном) контексту, чак и немачки медији (наклоњени ЕУ) у својим репортажама из Букурешта не могу да сакрију очајничке изјаве сиромашних грађана Румуније. На пример: "Влада велико сиромаштво у Румунији. То је ужас. Са мерама штедње Басескуа је постало још горе. Да је остао на власти, помрли би од глади". Или : " У Румунији данас обични грађани могу размишљати само о преживљавању. Никакви планови и пројекти

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

нису могући ...Ми више нисмо европска земља, ми смо потпонули на ниво Јужне Америке". [4]

Док румунски грађани све лошије живе, према подацима Европске централне банке, банкарски сектор (доминантно у рукама странаца) је остварио највеће приходе од камата и провизија у читавој ЕУ.

Такође, просечна каматна стопа у сиромашној Румунији достигла је око 12% (2011 .година) и била је једна од највећих у Европи. [5] Монопол у банкарском сектору у Румунији као и Србији држе банке из западног дела ЕУ. На пример (слично као и у Србији) аустријске банке поседују око 30% банкарског тржишта.

[6]

Како поступају банке из западног дела ЕУ у Румунији најбоље показује изјава румунског председника Трајана Басескуа (после најаве да ће Централна банка Аустрије ограничити позајмице аустријским банкама у Румунији и источној Европи): "Желели бисмо да подсетимо европске партнере на ком степену су везали чланство Румуније са приватизацијом банкарског система...господо, остварили сте огромне профите у Румунији од 2000. до 2009. године и одлука Централна банка Аустрије била би чист доказ непоштене игре према Румунији". [7]

Румуни очајнички траже посао и у Србији (иако је њихова земља у формалном смислу годинама "испред" наше на такозваном европском путу). Или, шест година након пријема у ЕУ, румунски држављани раде као надничари у Србији (иако наша држава није отпочела чак ни преговоре о чланству о ЕУ). На пример, у селима у околини Вршца за дневнице од 10-15 евра на њивама и воћњацима су (прошлог лета) радили надничари из Румуније. У селима Стража и Потпорањ о овцама и кравама брину пастири из Румуније. У банатским селима Ечка и Торак мештани износе и да се међу надничарима налазе и факултетски образовани људи. По њиховим речима, надничари доводе и своје пријатеље из околине Темишвара који су факултетски образовани:" Питали смо га зашто копа а он је одмахивао руком, није пуно одговарао, углавном је ћутао и радио,' говорје мештани о свом разговору са професором из Румуније.

Такође, и у околини Суботице раде румунски надничари. Председник Удружења сељака Суботице Павле Кујунџић тим поводом износи да: "Надничари углавном добијају пиће, а за храну се договарају са газдом .Румуне можете изнајмити и на један дан. Цена је седам и по евра са храном и десет без хране. У зависност од договора, Румун понегде има обавезу да одради седам-осам дневница месечно за смештај, а осталим данима ако газди не треба може у надницу код другог. Румуни нису избирљиви ни по питању смештаја, ни исхране". [8] Румуни као надничари раде и у околини Чачка. [9] Кладовско бродоградилиште је анагажовало око 100 румунских радника за плату од неколико стотина евра. Радници су свакодневно прелазили Дунав јер у румунским бродоградилиштима није било посла.

[10]

Тешку ситуацију у Румунији осликавају и најновији резултати истраживање Европског статистичког завода (Евростат) објављени 11. октобра 2012. године. [11] (Истраживање Европског статистичког завода је обухватило 280 региона Европе). Према нивоу БДП-а региони јужне Србије и источне Србије су при дну листе са око 23% европског просека. Али и тако девастирана и сиромашна јужна Србија је пласирана на овој (свеобухватној) европској листи боље од два бугарска, два македонска и једног румунског региона. Или, чак три региона у суседним државама чланицама ЕУ (Бугарској и Румунији) су сиромашнија од најсиромашнијих српских региона.

Због незапослености и лошег стандарда, Румуни масовно одлазе из своје земље (и после пријема Румуније у ЕУ 2007). Ипак, као и за Бугаре, за Румуне не важе одредбе Лисабонског уговора које гарантују слободно запошљавање радника. Тачније, Немачка, Француска, Британија, Аустрија, Холандија, Луксембург, Белгија, Ирска и Малта захтевају од румунских радника да имају радне дозволе. Дакле, за Румуне (као и за Бугаре) у овим земљама не важе познате и деценијама глорификоване "четири велике слободе" ЕУ. [12] Тачније, за Румуне не важи члан 45 став 1-2 Уговора о функционисању ЕУ (други део Лисабонског уговора) у којем се наводи: "Слободно кретање радника је осигурано унутар Уније... Оно обухвата укидање сваке дискриминације, засноване на држављанству, између радника држава чланица у погледу запошљавања, награђивања и других услова рада". [13]

Шта је ЕУ донела Румунији

Пише: Дејан Мирковић
недеља, 16 децембар 2012 21:02

У пракси, оваква дискриминација према Румунима доводи до бруталног израбљивања (које подсећа на почетак XIX века) и кршења загарантованог права на рад. На пример, у Великој Британији радници из Румуније и Бугарске : "Задовољавају потребе Британије за лоше плаћеним и незаштићеним радом... Пошто немају агенцију која би их заступала, радници се окупљају на улици, а једини оглас за услуге које нуде је њихова одећа-изношене тренерке испрскане фарбом и малтером. Када се појави потенцијални клијент, договарају се за надницу и улазе у кола. Ако наиђе полиција беже". [14]

Са друге стране, да би хипокризија Брисела према Букурешту била потпуна, ЕУ је 2012. године замрзнула 3,5 милијарди евра намењених Румунији због "неправилности " у пројектима намењених као помоћ угроженим групама и Ромима.

[1] www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook

[2] Исто.

[3] www.setimes.com2011/10/24/

[4] DW. 18.7. 2012.

[5] www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook

[6] www.capital.ba/.6.9.2008

[7] <http://www.euractiv.rs> 25.11.2011

[8] www.vesti-online.com/25.6.2012.

[9] www.naslovi.net/2012-10-12

[10] www.b92.net /23.4.2010

[11] М.Ристић"Југ Србије на дну Европе","Привредни преглед" 26.11.2012.

[12] О "четири велике слободе "види Ракић Б., "Четири велике слободе у праву Европске уније", "Право Европске уније", приредили Митровић Д.,Рачић Д., зборник радова са Симпозијума о праву Европске уније, Београд, Службени гласник, Београд 1996, стр. 17-45.

[13] Текст Лисабонског уговора према преводу ; Јањевић М. "Консолидовани Уговор о Европској унији; и Уговор о функционисању Европске уније (2008/С 115/01) са Повељом о основним правима Европске уније", Службени гласник, Београд, 2009.,

[14] Станеску С."Армија имиграната гради Британију", "Политика",3.12. 2012.